

TOELICHTING

Het doel van de lessen begrijpend lezen met Kidsweek in de Klas is het vergroten van de kennis van de wereld en het verrijken van de woordenschat van uw leerlingen. In de lesinstructies krijgt u handvatten aangereikt die u kunnen helpen bij het modelen van de teksten.

TIJD

De les begrijpend lezen duurt ongeveer 45 minuten.

MATERIALEN

- Kidsweek week 6
- Digibordles les 2
- Lesboekje pagina 2 en 3 (aantekeningenpagina)
- Lesboekje pagina 10 en 11
- Strategieposter: Afleiden

Hieronder staan de verschillende fases van de lesinstructie kort uitgewerkt en leest u hoe u hardop denkend (modelen) en interactief kunt voorlezen. Deze les gaat over de tekst: *Kruimeltje kan niet zonder avontuur* op pagina 6 van Kidsweek, week 5, 2020. In de les gebruiken we een fragment uit het boek *Kruimeltje*.

Activeren voorkennis	<u>Slide 2</u> Allereerst halen uw leerlingen kort hun voorkennis op. <i>Kan je in het kort vertellen waar het vervolg op Kruimeltje over gaat?</i>
Lesdoel	<u>Slide 3</u> Benoem het lesdoel: <i>Aan het eind van de les kan ik in het kort vertellen waar het fragment uit het boek 'Kruimeltje' over gaat. Het maken van afleidingen helpt mij hierbij.</i>
Begeleide inoefening	<u>Slide 4</u> <i>In het doel staat 'afleidingen'. Wie weet nog wat dit betekent?</i> U legt aan de hand van de strategieposter uit wat dit is en hoe de aantekening gemaakt wordt. <i>Met afleiden wordt bedoeld dat de schrijver het niet letterlijk heeft opgeschreven maar dat je kan afleiden wat er bedoeld wordt. Kijk maar naar de poster. Een voorbeeld hiervan is: 'de buurman kookt van woede'. Het staat er niet letterlijk maar je kan eruit opmaken dat de buurman ontzettend kwaad is.</i> <i>In onze aantekeningen zetten we altijd een A in de kantlijn, weten jullie nog? Tijdens deze les zetten we geen A in de kantlijn maar kleuren we de woorden/zinnen in een bepaalde kleur. Kijk maar mee!</i> <i>Deze les gaan we afleidingen maken bij een fragment uit het boek: Kruimeltje.</i>
Ik (leerkracht)	<u>Slide 5</u> Lees de eerste zinnen (t/m <i>gekomen was</i>) voor. <i>We willen meer te weten komen over het karakter van Kruimeltje. Wat is dat ook alweer? Iemands karakter? Ze bedoelen hiermee dingen die bij een persoon past. Is iemand lief? Of juist een beetje brutaal? Sportief of een beetje lui? Laten we kijken of we kunnen ontdekken hoe we Kruimeltje zijn karakter kunnen omschrijven. We kleuren deze woorden of zinnen steeds groen.</i> <i>'Geef me een krentebol' > Kruimeltje stelt hiermee niet echt een nette vraag. Hij geeft eerder een bevel dan dat hij erom vraagt. Wat vinden jullie passen bij zijn karakter? Ik vind het best brutaal.</i>
Wij (Ik. + Iln.)	<u>Slide 6</u> Uw leerlingen lezen de rest van de tekst verder in tweetallen en proberen af te leiden welke karaktereigenschappen bij Kruimeltje passen. Bespreek dit klassikaal na en vul eventueel aan. U kunt op de slide de zinnen een groen kleurtje geven. Let op: er is genoeg ruimte om in gesprek te gaan met uw leerlingen. Bij het maken van afleidingen vul je zelf iets in wat de schrijver niet letterlijk heeft geschreven. Dit is vaak afhankelijk van interpretatie en eigen kennis/ervaringen. Des te interessanter om met elkaar in gesprek te gaan. Op de volgende pagina volgen suggesties voor de afleidingen.

Karakter van Kruimeltje	Onderstreepte zinnen
• Brutaal/onbeleefd • Oplettend/achterdochtig • Slim/gewiekst • Ondernemend	• 'Geef me 'n krentenbol' > Brutale opmerking tegen de bakker. • 'Zal 'k an jou vrage of ik wat in me zak mag steke?' > Brutale opmerking tegen vriendje, zo praat je niet tegen een bekende. • 'Als een havik, verliet de winkel'. > Zonder wat te zeggen gaat Kruimeltje de winkel uit. Dit is best onbeleefd. • Kruimeltje was juist van plan een flinken hap in den warmen krentebol te doen, toen het gezicht van den ander hem van plan deed veranderen. > Kruimeltje is zich er bewust van dat zijn vriendje de krentenbol misschien wil hebben of een stukje wil. • 'Zeg Keesie,' zie Kruimeltje, om de aandacht van den krentebol af te leiden. > Best een slimme zet! • Kruimeltje was juist van plan een flinken hap in den warmen krentebol te doen, toen het gezicht van den ander hem van plan deed veranderen. > Kruimeltje is zich er bewust van dat zijn vriendje de krentenbol misschien wil hebben of een stukje wil. • 'Laten we 'm halen.' > Hij wil gauw met z'n vriendje op pad.

Jullie (Iln.)

Slide 7 en 8

Uw leerlingen lezen nu met hun schoudermaatje de tekst nogmaals en kijken of ze afleidingen kunnen maken over hoe Kruimeltje zich voelt.

Kleur de woorden en zinnen die dit bewijzen steeds blauw.

CVB-vraag

- Welke afleidingen heb je gemaakt die aangeven hoe Kruimeltje zich voelt?

Besprek de afleidingen klassikaal. Bijvoorbeeld:

Gevoelens van Kruimeltje	Onderstreepte zinnen
• Hongerig/zielig • Dankbaar • Gekwetst	• smeekte het jongetje + Als een havik vloog de knaap er op aan > Smecken betekent dat je iets echt heel erg graag wilt. Hij vliegt op de krentenbol af, hij zal wel heel hongerig zijn. • 'Geef den stumper maar een krentebol, bakker, ik zal 't wel betalen.' > We weten het niet zeker maar waarschijnlijk zal Kruimeltje de mevrouw wel dankbaar zijn, wat denken jullie? • Maar warme krentebollen worden niet voor dat tuig gebakken > Deze opmerking is best kwetsend. Misschien bedankt Kruimeltje de bakker daarom wel niet. Wat denken jullie?

Jij (leerling)

Uw leerlingen lezen zelfstandig de tekst nogmaals en maken zelfstandig opdracht b, c en d uit het lesboekje. Ze kleuren het bewijs steeds in de tekst.

Afsluiting voor zelfstandige verwerking

Vraag uw leerlingen of zij het lesdoel hebben behaald.

Slide 9

CVB-vraag lesdoel

- Kan je in het kort vertellen waar het fragment uit Kruimeltje over gaat?
- Wat voor weer was het in het fragment? Hoe weet je dat?
- Wat zag jij voor je tijdens het lezen? Houd je lesboekje maar omhoog.
- Hielp het maken van afleidingen jou bij het (nog) beter begrijpen van de tekst?

Zelfstandige verwerking Jij (leerlingen)

Slide 10 en 11

Uw leerlingen maken de overige opdrachten uit het lesboekje. Vervolgens zetten ze een kruisje bij één van de drie Scoops op de uitstapkaart.

Tip: begeleid uw leerlingen bij het maken van de vragen door de vragen uitvoerig te bespreken. Zie antwoordenblad voor mogelijke antwoorden.

Afsluiting

Slide 12 en 13

Besprek de reflectievragen met uw leerlingen en bekijk tot slot de video.